

A TANTÁRGY ADATLAPJA

ÖRÖKBEOGADÁS ÉS INTÉZMÉNYI ELHELYEZÉS

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociális munka
1.5. Képzési szint	Licenz
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Szociális munka/Szociális munkás
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	ÖRÖKBEOGADÁS ÉS INTÉZMÉNYI ELHELYEZÉS			A tantárgy kódja	ALX 2412		
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dávid-Kacsó Ágnes adjunktus						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	-						
2.4. Tanulmányi év	3	2.5. Félév	2	2.6. Értékelés módja	K	2.7. Tantárgy típusa	Op

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	-
3.4. Tantervben szereplő összórás szám	24	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	-
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					32
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					-
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórás száma					76
3.8. A félév összórás száma					100
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, vetítő, laptop, hangszórók, internet hozzáférés
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	-

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C1. Az információk azonosítása, gyűjtése, dokumentálása, értékelése és rögzítése, elemzése, értékelése és célzott beavatkozások a társadalmi kockázatok csökkentése érdekében egyéni, családi, csoportos, közösségi és társadalmi szinten. • C2. Tanácsadás a közösségi erőforrásokhoz való hozzáférés érdekében a kirekesztett vagy a társadalmi kirekesztés veszélyének kitett személyek és társadalmi csoportok számára (intézmények, szolgáltatások, ellátások). • C3. Családi vagy intézményi környezetben történő tanácsadás az elhelyezésben levő gyerekek érdekében • C4. Kommunikáció és szakmai kapcsolatok a kedvezményezettekkel és más érintett szociális szereplőkkel.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • CT1. A problémás helyzetek objektív és átgondolt megközelítése mind elméleti, mind gyakorlati szempontból, a hatékony megoldás érdekében, a szociális munkára jellemző értékek és elvek tiszteletben tartásával • CT2. Objektív önértékelés, a szakmai képzés szükségességének felismerése, valamint a személyes és szakmai fejlődés erőforrásainak és módjainak azonosítása a munkaerő-piaci követelményekhez való alkalmazkodás és a munkaerő-piaci integráció érdekében

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	<p>A hallgató ismeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a diagnózis és a beavatkozás fogalmait, elméleteit és módszereit a társadalmi kockázatok csökkentése érdekében • a szociális ellátórendszer diagnosztikájára jellemző módszerek és technikák • a sérülékeny csoportok társadalmi problémáinak kialakulásának és fennmaradásának okai, speciális eljárások alkalmazásával • az egyének gondozási szükségleteinek felmérési módszerei • módszerek a kedvezményezettek problémáira adott közösségi válaszmechanizmusok értékelésére
-----------	--

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Képességek	<p>A hallgató képes:</p> <ul style="list-style-type: none"> tájékoztatást, szociális szolgáltatásokat nyújtani és kapcsolatot teremteni a közösségi erőforrások és a kedvezményezettek problémái között a szociális diagnosztika speciális módszereit alkalmazni a jogszabályoknak és a szociokulturális normáknak megfelelően konkrét elvek és módszerek alkalmazására és alternatív megoldások kidolgozására minőségi szabványok alkalmazására a szociális szolgáltatásokban a szakmai etika értékeinek és elveinek alkalmazására a beavatkozási folyamatba segíteni az ügyfeleket a döntéshozatalban és szociális tanácsadást nyújtani szakszerűen kommunikálni a kollégákkal és a szolgáltatást igénybe vevőkkel. megfelelő válaszmechanizmusok alkalmazására a problémás helyzetekre
Felelősség és önállóság	<p>A hallgató képes önállóan dolgozni:</p> <ul style="list-style-type: none"> szociális programok és politikák kidolgozásán a vulnerábilis egyének és csoportok számára beavatkozási projektek kidolgozásán a közösségi erőforrásokhoz való hozzáférés érdekében köz- és magánszféra közötti partnerségek kialakításán és irányításán a vulnerábilis csoportok támogatása érdekében konkrét beavatkozási tervek kidolgozásán a rászoruló egyének és csoportok segítése érdekében alternatív stratégiák és forgatókönyvek kidolgozásán a társadalmi valóság értelmezésére etikai kérdések kezelésére és a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítésére az emberi jogok és a társadalmi befogadás előmozdítása érdekében az egyének, családok és közösségek közötti kapcsolatok változásának előmozdítása érdekében.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A nem biológiai családjukban nevelkedő gyerekek sajátos szükségleteinek tudatosítása. A származási családjukból kiemelt gyerekek gondolására létrejött intézményes háttér megismerése.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> Az örökbefogadás és intézményi gondozás sajátos társadalmi, intézményi és családi hátterének megértése. Az örökbefogadás és elhelyezés sajátos gondozási kérdéseinek megértése, A nem biológiai családban nevelkedő gyerekek és az őket nevelő szülőfigurákkal való munka sajátosságainak megismerése.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az örökbefogadás típusai. A nemzetközi örökbefogadás kérdése.	Prezentáció - számítógéppel segített előadás a kurzus	

2. Az örökbefogadáshoz kapcsolódó jogi szabályozás.	tartalmának Power point formátumban történő bemutatásával, példákkal, értékelő kérdésekkel az folyamat során, magyarázatokkal, problémákkal, a sikeres közösségi akciókhoz/programokhoz kapcsolódó videóval vagy nyomtatott anyaggal illusztrálva; beszélgetések ezeken az előadásokon, valamint a tanulmányozott szakirodalom alapján (számítógép és videoprojektor használatával), szerepjátékok.	Az ismeretek elmélyítése érdekében heti ismeretellenőrző feladatokra kerül sor a Teams platformon.
3. Az örökbefogadásban érintettek alkalmazkodási folyamata. Elméleti perspektívák.		
4. A családi elhelyezés pszichológiai vonatkozásai. Elméleti megközelítések.		
5. A biológiai család jelentősége a nem származási családjában élő gyermek fejlődésében. Kapcsolatok a biológiai családdal.		
6. A kötődés problémája a helyettes családban nevelkedett gyermekek esetében. A kötődés kialakulását támogató technikák.		
7. A nevelőcsaládok, mint a traumatizált gyermekek terápiás környezete. A családok felkészítése a gyermekek esetleges érzelmi és viselkedési problémáira.		
8. A nem származási családjában nevelkedett gyermekek identitásproblémája. A nevelőszülők képzése a gyermek identitása kialakításának támogatására.		
9. A nem biológiai gyermeket nevelő családok különleges szükségletei. A gyermek múltjával való megküzdés.		
10. Az örökbefogadás sikerének monitorizálása. Utánkövetés.		
11. Az intézményi elhelyezés károsító tényezői. Strukturális megszorítások		
12. Gyermekelhelyezési intézményben/lakóotthonban élő gyermekek sajátos szükségletei.		
Könyvészet		
Dávid-Kacsó, Á (2024). Örökbefogadás és intézményi elhelyezés. https://view.genial.ly/60082c8873a9e90d3679fe91		
Bejenaru, A (2011). Adopția copiilor în România, Iași: Institutul European.		
Brodzinsky, D., M., Schechter, M.D., Marantz Henig, R. (2007) A fi adoptat. Căutarea de o viață a sinelui. Traducere realizată de Oficiul Român pentru Adopții		
David-Kacsó, A (2009). Örökbefogadás és nevelőszülőség a segítő szakember szemével, Kolozsvár: Presa Universitara Clujeana.		
Kálmánchey, M. (2001): Nevelőszülőnél élő gyerekeknél előforduló pszichés problémák, Család, Gyermek, Ifjúság, XIV, 2001/2, p.45-53		
Korbuly, A (2005): A vér szerinti szülő reprezentációja mint „fantom” az örökbefogadó családokban, Család, Gyermek, Ifjúság, XIV, 2005/5, p.8-11		

Rácz, A. (szerk)(2012). *Gyermekvédelemben nevelkedettek társadalmi integrációs esélyei*. Budapest: Rubeus Egyesület.

Roth, M. (ed.)(2019). *Principii versus practici în sistemul de protecție a copilului*. Presa Universitară Clujeană.

Kiegészítő könyvészet

Brodzinsky, D.(2011).Children’s Understanding of Adoption: Developmental and Clinical Implication. *Professional Psychology Research and Practice*. 42(2), 200-207.

Burcel, T., Gușu, M., Hollinek, I., Tudorică, A., Zanca, R. (2007). *Manualul Asistentului maternal Profesorist*, Transilvania Express.

Greenwell, F. (2002). *Reforma bunătării copilului in România: abandon și dezinstitutionalizare, 1987-2000*.Raportul a fost pregătit pentru Agentia S.U.A. pentru Dezvoltare Internationala (USAID), in România sub Acordul Interagenții ENI-P-00-98-00009, intre USAID și Departamentul S.U.A. pentru Sănătate și Servicii Umanitare (DHHS).

Moyers, S., Farmer E., Lipscombe J.(2006). Contact with Family Members and its Impact on Adolescents and Their Foster Placements, *British Journal of Social Work*, 36, pp.541-559.

O'Halloran, K. (2015). *The Politics of Adoption. International Perspectives on Law, Policy and Practice*, Dordrecht: Springer Science+Business Media.

Stein, M (2005) ‘Resilience and young people leaving care: overcoming the odds’, Joseph Rowntree Foundation

Weistra, S., Luke, N.(2017). Adoptive parents’ experiences of social support and attitudes towards adoption, *Adoption&Fostering*, 41(3), pp.228-241.

***H.G. nr. 1432,1434,1437/ 2004

***Legea 272/ 21 iunie 2004

*** Legea nr. 57/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative

***H.G. nr. 679/12 iunie 2003

8.2 Szeminárium / Labor

Didaktikai módszerek

Megjegyzések

Könyvészet

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az örökbefogadás és nevelőszülői elhelyezés szakmai és intézményi kereteinek ismertetése 272/2004 és 273/2004 törvény előírásaira és követelményeire épül és az országos Gyermejjogvédelmi Hatóság által alkalmazott módszertant követi.

- Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Ismeretellenőrző teszt		60%

	Egy reflexiós dolgozat (reflexion paper) kidolgozása két szakirodalmi forrás alapján	Szóbeli bemutató	10%
	Félévközi feladatok		10%
	Esettanulmány		20%
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> Jelenlét az előadások 50%-án A másolás vagy különböző forrásokból való kompilálás (fel nem tüntetett forrásokból való használat, tartalmi összeállítás saját név alatt) maga után vonja a vizsgáról való kizárást, illetve a házi feladatok-referátumok semmisnek nyilvánítását. A sikeres vizsgálóhoz a hallgatónak legalább 50%-os teljesítményt kell nyújtania az ismeretellenőrző próbán. Az elméleti bemutató és az esettanulmány elkészítése a sikeres vizsga elengedhetetlen feltételét képezi. 			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						

Előadás felelőse:

Kitöltés időpontja:
2025.04.28

Dr. Dávid-Kacsó Ágnes

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.05.20

Intézetigazgató:

Dr.László Éva

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.